

acció ciutadana

setmanari nacionalista

d'esquerra

TÒPICS

“Governar per a tots els catalans”

Es freqüent oir aquesta pretesa sentència de bons auguris polítics en boca dels líders i dels corifeus lliguers. El simple addicte a la «Lliga», en llegir-la en algun dels seus periòdics—on les plomes més llastimosament mercenàries salten el trampolí diari dansant les acrobàcies més indignants—s'eixampla d'alegria i exclama, amb aquella confiança tan tènueament blincadissa de qui sols busca un suport enlluernador—: «Exacte. Heus ací el que convé».

Doncs, no, senyors. Aquestes paraules no contenen més que un tòpic vulgar i estèril; no són més que un artilugi de politiqueta polemística utilitzat i remenat per un agrupament que es troba a l'oposició, que es mou sota un únic sustentacle d'interessos i que necessita ineluctablement arrambar a les seves constants famalles oratòries, tots aquells falsos i desviats arguments que poden produir, l'espurneig de la desorientació.

Sota un règim democràtic, «governar per a tots»..., tal i com ho esbomba diàriament la «Lliga», tal i com es desprèn de les seves finalitats sobradament aclarides; és un tòpic, gastat i d'impossible realització. D'impossible realització perquè no obeeix a cap mòbil de consistència vital, a cap apremi de les exigències populars, a cap postulat del lliure joc de les forces democràtiques.

Entenem-nos... una cosa és «governar per a tots...» i altra és respecte a tots, àmplia consideració als varis sectors ciutadans, completa mobilitat en les propagandes legalitzades, llibertat de divulgació i de prosselitisme quant als ideals polítics. Això sí que és i deu mantenir-se per a tots, sense cap mena de restricció partidista—exceptuant, clar està, les situacions circumstancialment excepcionals—, a menys que el règim de la democràcia liberal falli en els seus sustentacles bàsics i esdevingui sols una formulària encobridora.

Però d'aquest còdic de preceptes ciutadans, consubstancial a les democràcies, a la tesis esmentada del governament «totalitari», mitjança una distància que sota cap pretext pot ésser desconeguda ni oblidada. Precisament és també consubstancial al desenvolupament democràtic—l'existent en l'actualitat a Catalunya—que tota força política es presenta a la consulta electoral amb unes intencions, amb un programa a descabdellar, amb uns propòsits per a l'avenir, determinats, plenament determinats, i reeix amb l'assentiment popular i obté una posició majoritària, és lògic, és obligat, és imprescindible, àdhuc, que des de l'esfera governamental realitzi i porti a cap aquell programa i aquelles intencions.

Aquestes conseqüències són d'elemental lògica democràtica.

Que la conversió en realitat d'aquells principis aparella uns perjudicis per a uns sectors de ciutadans, per tal d'afavorir-ne d'altres? I això què importa? Es que pot establir-se un paral·lelisme d'interessos entre el terratinent i el masover? I sobretot, és que pot oblidar-se el que sobre el particular, quant a la seva dependència de l'organització col·lectiva, han senyalat els rengles majoritaris del país?

Respecte, responsabilitat i lliure mobilitat per a tots, sí. Però quant a orientacions polítiques, mentre acceptem la lògica democràtica, sols i únicament les que es desprenguin dels resultats electorals.

El demés és parlotejar i ganes de fer focs d'encenalls a l'entorn d'un pretès entabanament; i ja fóra hora, per cert, d'extirpar de les nostres lluites polemístiques les freqüents i ridícules nicieses, que hi afloren per l'estil de la comentem.

JOSEP M.ª CORREDOR.

L'afusellament de Ferrández i Bellés

(D'un assaig històric sobre la pena de mort a Girona)

L'execució d'aquests dos militars republicans fou sens dubte el fet més emocionant que es registrà a Girona a les darreries del segle passat. Encara avui trobem algun ciutadà que va “viure” en tota la seva intensitat aquella tragèdia i que ens en parla amb un tremolor als llavis. Hi ha esdeveniments que, per les circumstàncies en què tenen lloc, no s'esborren mai del record.

Arran de la sublevació republicana del mes d'abril de 1884, Ferrández i Bellés abandonaren el lloc de Santa Coloma de Farnés i foren detinguts pel coronel Camprubí prop de Castellfollit de la Roca, sense fer resistència. Conduïts a Girona, un consell de guerra els condemnà a penes aflictives; però el capità general de Catalunya, Riquelme, no aprovà la sentència, la qual fou revisada pel Consell Suprem de Guerra i Marina, que els imposà la pena de mort. Aquesta sentència fou confirmada pel Govern, presidit per Cánovas del Castillo, el qual es mostrà inexorable contra tot el que intentés aixecar-se contra la Monarquia restaurada.

Tot seguit que es va saber la condemna, el 21 de juny, l'Ajuntament es reuní en sessió extraordinària, i, interpretant l'opinió unànime de la ciutat commoguda, acordà telegrafiar al rei demanant-li l'indult dels malarats militars; a la infanta “Doña Paz” i al president del Consell per a què influïssin en el mateix sentit, i als diputats a Corts i senadors per la “provincia” per tal que gestionessin la concessió de la suprema gràcia. Al

mateix temps resolgué adreçar al rei la sentida exposició que publiquem a l'Apèndix, la qual fou signada, en poques hores, per més de 4.000 ciutadans de totes les classes socials i sense distinció de partits polítics.

També adreçaren expressius telegrams a Palau i al Govern, sol·licitant l'indult, l'alcalde senyor Massa, en nom de l'Ajuntament; la senyora Rosa Ferrer de Carles, en nom d'unes dames que havien felicitat a la infanta “Doña Paz”; els comitès dels partits dinàstics i monàrquics de la ciutat; els directors dels tres periòdics polítics que es publicaven a Girona, senyors Gaudenci Masó, Artur Vinardell i Pere de Palol—els dos darrers, sortosament, encara viuen—; els presidents de totes les ciutats gironines, etc.

L'endemà, 22 de juny, El Constitucional, òrgan del partit de l'esquerra liberal dinàstica de la “provincia”, deia, en comentar la sentència, aquestes veritats:

“Es preciso tener en cuenta que en España todos nos hemos pronunciado, á contar desde la época en que el señor D. Fernando VII inauguró, con el motin de Aranjuez, la era de los actos de fuerza.

Ya no existiría ninguna de nuestras eminencias políticas si hubiesen sido juzgadas con el mismo rigor con que lo han sido los infelices de Santa Coloma.

No atacaremos el fallo pronunciado; pero hacemos los más fervientes votos para que la régia prerrogativa lo dulcifique.”

El clam piadós que aixecà tota la ciutat adolorida, i al qual s'afegiren nobles veus de tota la Península i d'altres pobles—entre elles, si no ens equivoquem, la del gloriós poeta Victor Hugo—, no fou pas atès. Els condemnats foren posats en capella el 27 de juny. La ciutat silenciosa, amb les botigues tancades, presentava un aspecte imponent.

L'Ajuntament va reunir-se en ses-

(Reproducció copiat de una fotografia)